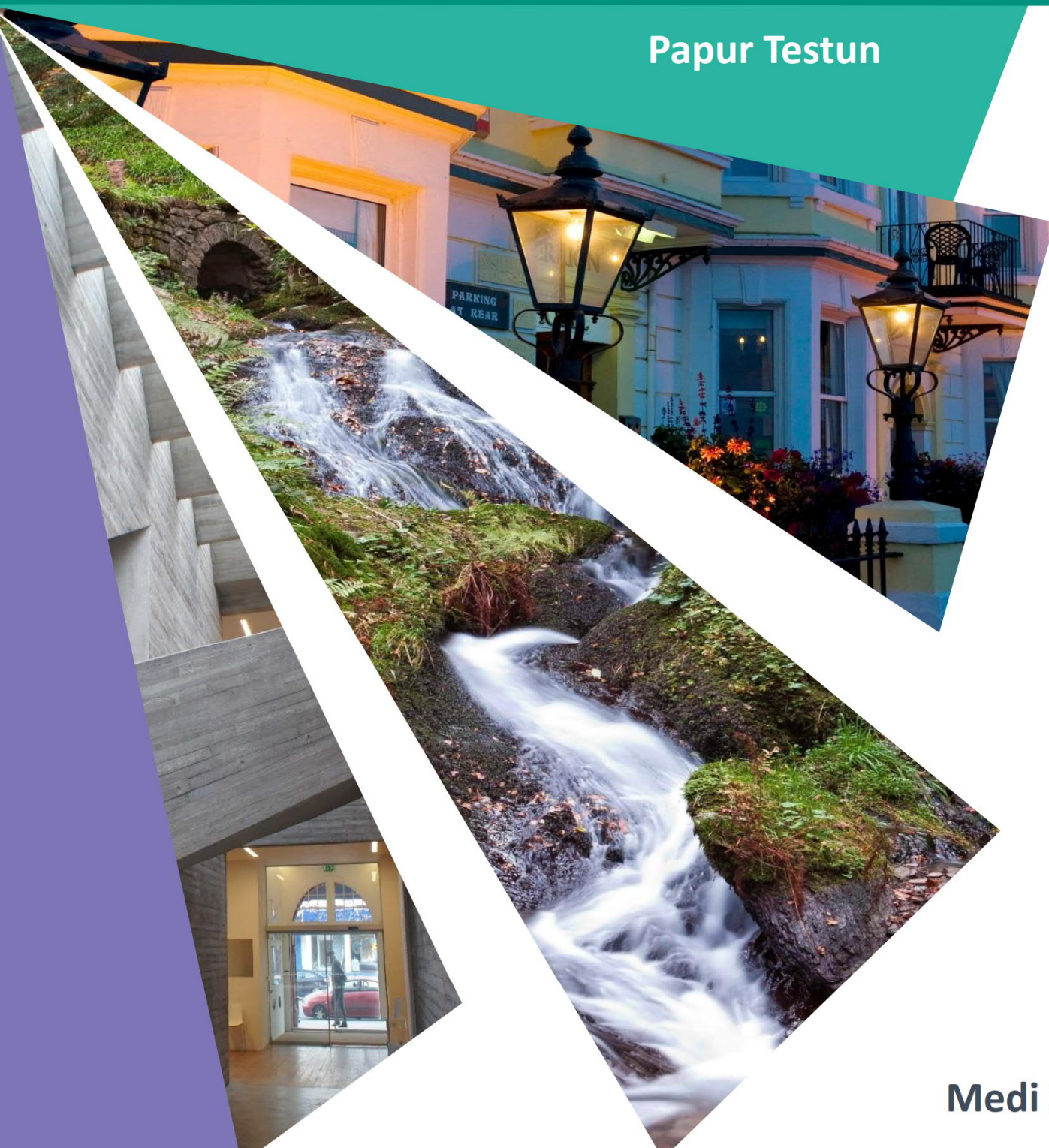

Cynllun Datblygu Lleol Newydd 2018-2033

Papur Testun

Medi 2018

Papur Testun 9: Ynni Adnewyddadwy

Mae'r ddogfen hon ar gael i'w gweld a'i lawrlwytho ar wefan y Cyngor yn: www.conwy.gov.uk/cdlln Mae copïau hefyd ar gael i'w gweld yn y prif lyfrgelloedd a swyddfeydd y Cyngor a gellir eu cael gan y Gwasanaeth Polisi Cynllunio Strategol, Coed Pella, Ffordd Conwy, Bae Colwyn LL29 7AZ neu drwy ffonio (01492) 575461. Os hoffech chi gael gair â swyddog cynllunio sy'n gweithio ar y Cynllun Datblygu Lleol ynglŷn ag unrhyw agwedd ar y ddogfen hon, cysylltwch â'r Gwasanaeth Polisi Cynllunio Strategol ar (01492) 575181 / 575445/ 575124 / 574232.

Gallwn ddarparu'r ddogfen hon ar CD, yn electronig neu mewn print mawr a gallwn ei chyfieithu i ieithoedd eraill, cysylltwch â y Gwasanaeth Polisi Cynllunio ar (01492) 575461.

Cynnwys

1.	Cyflwyniad.....	4
2.	Pwrpas y Papur Testun hwn.....	4
3.	Newidiadau Allweddol i Ddeddfwriaeth a Pholisi (ers mabwysiadu'r CDLI).....	4
3.1	Cenedlaethol.....	4
3.2	Rhanbarthol – Dim tâl polisi.....	6
3.3	Lleol.....	6
4.	Polisi CDLI – Y Sefyllfa Bresennol.....	6
5.	Canfyddiadau'r Adroddiad Monitro Blynyddol ar y CDLI a Chasgliadau'r Adroddiad Adolygu.....	8
6.	Sail Dystiolaeth CDLI wedi'i Diweddarau.....	9
7.	Polisiau a Chynigion Defnydd Tir Posibl.....	10
8.	Yr Angen am Sail Dystiolaeth Bellach.....	10
9.	Casgliad.....	11
	Atodiad 1: Polisiau presennol i'w hadolygu.....	12

1. Cyflwyniad

Y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) yw'r cynllun defnydd tir cyntaf a mwyaf blaenllaw sy'n nodi cyfleoedd i ddatblygu ar gyfer safleoedd penodol mewn ymateb i anghenion y gymuned am ragor o dai, swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau. Mae hefyd yn ceisio cynnal, amddiffyn a gwella lle bo hynny'n briodol, yr agweddau hynny ar yr amgylchedd adeiledig a naturiol sy'n bwysig wrth ddiffinio ansawdd a sensitifrwydd y lleoedd rydym yn eu gwerthfawrogi, eu mwynhau, symud drwyddynt, a byw ynddynt. Nod y CDLI yn y pen-draw fydd cyflenwi datblygu cynaliadwy.

Mae'r CDLI yn gerbyd sy'n caniatáu'r Cyngor i ddiffinio ei flaenoriaethau twf a datblygu allweddol a bydd yn darparu fframwaith parhaus o bolisïau i arwain penderfyniadau ar geisiadau cynllunio. Rhan o hyn yw'r canllawiau yn ymwneud â'r technolegau ynni adnewyddadwy ac unrhyw ddynodiadau yn sgil y Technolegau Ynni Adnewyddadwy.

2. Pwrpas y Papur Testun hwn

Mae hwn yn un o gyfres o 12 Papur Testun sydd wedi eu llunio er mwyn llywio'r broses o gynhyrchu Cynllun Datblygu Lleol Newydd Conwy (CDLI Newydd). Eu nod yw dehongli'r dystiolaeth a'r canllawiau perthnasol mewn perthynas â'r testun penodol a nodi'r materion allweddol y bydd angen i'r Cynllun fynd i'r afael ag o yn ogystal â dulliau polisi i'w hymgorffori yn y Cynllun. Lluniwyd pob papur testun o dystiolaeth fanwl y deillio o Bapurau Cefndirol y CDLI (dogfennau technegol sy'n ffurfio'r sail tystiolaeth ar gyfer y CDLI Newydd.) Mae papurau testun wedi eu cynllunio i drafod meysydd testun allweddol sy'n cael eu trafod ar hyn o bryd yn y CDLI a fabwysiadwyd ac yn crynhoi'r data technegol sydd wedi ei gynnwys yn y Papurau Cefndirol fel bod y data a gyflwynir yn hygyrch i ddarllenwyr. Mae papurau testun yn gosod safle llinell sylfaen ac yn nodi materion allweddol sy'n wynebu'r Fwrdeistref Sirol y bydd angen i'r CDLI Newydd fynd i'r afael â nhw.

Bwriad y Papurau Testun yw rhoi cyfle cynnar i fudd-ddeiliaid a'r cyhoedd i gyfrannu at y Cynllun. Mae'r papur testun yn trafod materion allweddol yn ymwneud ag Ynni Adnewyddadwy yn ardal y cynllun.

3. Newidiadau Allweddol i Ddeddfwriaeth a Pholisi (ers mabwysiadu'r CDLI)

3.1 Cenedlaethol

Darperir rheolaeth gynllunio ar gyfer ynni adnewyddadwy mewn sawl darn o ddeddfwriaeth a chanllawiau. O safbwynt deddfwriaeth sylfaenol, mae Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, Deddf Cynllunio (Cymru) 2015, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru), 2015 a Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 yn berthnasol. Mae'r darnau hyn o ddeddfwriaeth yn amlinellu'r gofynion cyfreithiol ar gyfer rheoli datblygu sy'n effeithio ar yr amgylchedd naturiol, y tirlun, ynni adnewyddadwy a'r fframwaith ar gyfer cynnal rheolaeth.

Polisi Cynllunio Cymru Drafft (Rhifyn 10, 2018)

Mae Polisi Cynllunio Cymru yn amlinellu polisiau cynllunio defnydd tir cenedlaethol Llywodraeth Cymru. Mae'n cael ei ategu gan Nodiadau Cyngor Technegol (TANs); cyngor gweithdrefnol a roddir mewn cylchlythyrau; a llythyrau sy'n egluro polisiau. Nid yw Polisi a Chanllawiau Cynllunio Cenedlaethol yn cael eu hadrodd drwy'r Cynllun, ond rhaid eu hystyried wrth reoli datblygiad a defnydd tir er budd y cyhoedd a chyfrannu at gyflawni datblygiad cynaliadwy.

Dylai'r system gynllunio:

- Integreiddio datblygiad gyda darparu isadeiledd rhwydwaith grid trydan ychwanegol;
- Optimeiddio storio ynni;
- Hwyluso integreiddiad egwyddorion cynllunio adeiladu cynaliadwy mewn datblygiadau newydd;
- Optimeiddio lleoliad datblygiadau newydd i ganiatáu defnydd effeithlon o adnoddau;
- Cynyddu cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel
- Cynyddu'r defnydd o ffynhonnell ynni lleol, fel rhwydweithiau gwresogi ardal (DHWs);
- Lleihau effaith carbon yn sgil dulliau eraill o gynhyrchu trydan; a
- Symud oddi wrth echdynnu mwynau ynni, lle mae llosgi carbon yn ddwys.

Mae cwmpas i adolygu'r polisi yn y CDLI Newydd i adlewyrchu'r dyheadau uchod drwy bolisi ac CCA.

Datganiad Polisi Ynni - Ynni Cymru: Newid i Economi Carbon Isel (2012).

Y blaenoriaethau yw:

- Lleihau'r ynni rydym yn ei ddefnyddio yng Nghymru;
- Lleihau ein dibyniaeth ar ynni a gynhyrchir o danwyddau ffosil, a
- Mynd ati i reoli trawsnewidiad i economi rhad-ar-garbon.

Targedau ynni adnewyddadwy

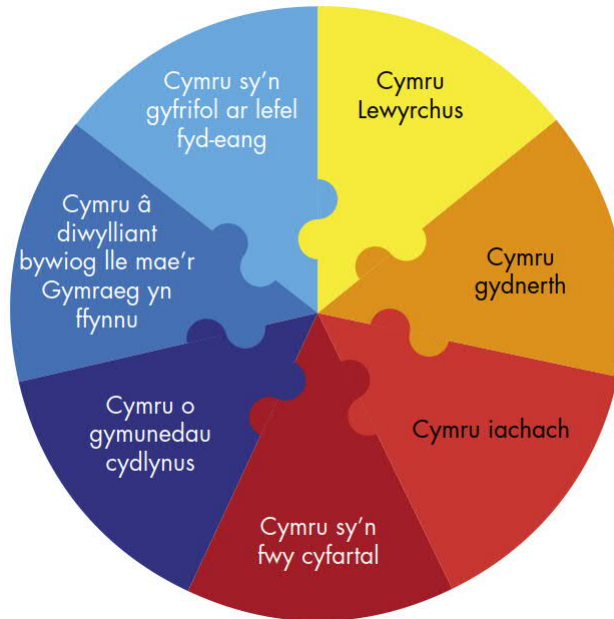
Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod targedau ar gyfer cynhyrchu ynni adnewyddadwy:

- I Gymru gynhyrchu 70% o'i ddefnydd trydan o ynni adnewyddadwy erbyn 2030;
- I un Gigawat o gapasiti trydan adnewyddadwy Cymru i fod mewn perchnogaeth leol erbyn 2030; a
- Erbyn 2020 dylai fod gan brosiectau ynni adnewyddadwy newydd o leiaf elfen o berchnogaeth leol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae'r Ddeddf hon yn rhoi dyletswydd ar holl gyrff cyhoeddus Cymru i 'ymgymryd â datblygu cynaliadwy' er mwyn cyflawni'r nodau lles, sef:

- Cymru lewyrchus;
- Cymru gydnerth;
- Cymru iachach;
- Cymru sy'n fwy cyfartal;
- Cymru o gymunedau cydlynol;
- Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu; a
- Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.

Wrth i'r Ddeddf hon gael ei chyflwyno, mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus statudol wedi'i sefydlu gyda'r dasg o gynnal asesiad lles a llunio Cynllun Lles ar gyfer Conwy.

3.2 Rhanbarthol – Dim tâl polisi

3.3 Lleol

Nid oes newid polisi wedi bod ar lefel lleol, fodd bynnag mae Conwy wedi cwblhau ei Asesiad Ynni Adnewyddadwy a fydd yn llywio polisi yn y Cynllun Newydd.

4. Polisi CDLI – Y Sefyllfa Bresennol

Mae llawer o bwysau ar yr amgylchedd ac nid yw'r cyfan o ganlyniad nac o fewn rheolaeth y system gynllunio. Serch hynny, mae perfformiad CDLI Conwy wedi bod yn dda wrth hyrwyddo ynni adnewyddadwy yn ardal y cynllun sy'n dibynnu ar hyfywedd a chymhellion.

Mae'r prif bwysau ar Dirwedd a Diogelu Ardaloedd Tirwedd Arbennig (Polisi NTE/4) yn deillio o ddatblygiadau tyrbinau gwynt bach a datblygiadau ynni'r haul. Y cynnydd mawr a welwyd mewn perthynas â Pholisi NTE/6 Effeithlonrwydd Ynni a Thechnolegau Adnewyddadwy mewn Datblygiadau Newydd, yw nifer y datblygiadau ffermydd ynni'r haul a welir trwy ymholiadau a cheisiadau cynllunio gyda dwy fferm ynni'r haul wedi'u cymeradwyo ers mabwysiadu'r polisi. Serch hynny, hyfywedd cysylltiad grid ac Meysydd Chwarae Cymru (FIT) yw'r prif sbardunau yn hytrach nag uchelgais breifat i leihau defnydd a dibyniaeth ar ffynonellau ynni cyfoethog o ran carbon.

Mae rhai newidiadau i weithdrefnau mewnol yr ACLI yn cael eu hystyried i sicrhau bod y gwaith monitro'n cael ei gyflawni a bod targedau'n cael eu diwallu. Bydd y CCA Ynni Adnewyddadwy hefyd yn cael eu paratoi a'u mabwysiadu ar y cyd â'r CDLIN.

Mae Polisi NTE/7 Datblygiad Tyrbîn Gwynt ar y Tir yn gweithio'n gymharol dda ac yn cysylltu â'r polisiâu perthnasol eraill. Y prif faes sy'n peri pryder yw geiriad rhan 3 y polisi o ran asesiad o gymesuredd. Bydd CCA Tyrbîn Gwynt ar y Tir yn cynorthwyo â hyn ond yn y pen draw dylid aralleirio'r rhan hon o'r polisi yn ystod y cam adolygu. Newid arall sydd ei angen yw newid i TAN 8 a'r trothwyon o ran sut y caiff ceisiadau mwy eu trin, felly bydd angen i'r

polisi adlewyrchu hyn. Mae datblygiad tyrbinau gwynt mwy o faint yn dal i gael ei hyrwyddo yn yr SSA ac yn cael ei gefnogi mewn polisi cenedlaethol a lleol.

Rhai o'r ffactorau eraill tu allan i gylch gwaith y polisi neu'r Cyngor yw cyswllt â'r grid a thariff bwydo i mewn, ac mae'r ddau yn ddylanwad mawr ar y gyfradd adeiladu.

Arfarniad Cynaliadwyedd (AC) ac Asesiad Amgylcheddol Strategol (AAS).

Mae'r Adroddiad Cwmpasu Arfarniad o Gynaliadwyedd (SA) yn amlinellu'r dull arfaethedig o ran Arfarniad o Gynaliadwyedd y CDLI, yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA), i sicrhau ei fod yn cyflawni ei amcanion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Mae'r SA/SEA yn broses bwysig wrth ddynodi meysydd newydd a mesurau lliniaru i sicrhau bod y Cynllun Newydd yn gynaliadwy.

Dangosir amcanion SA mewn perthynas ag Ynni Adnewyddadwy isod:

Nodwedd	Amcan
Tirwedd	Sicrhau bod tirweddau arbennig a nodedig, lled-naturiol a hanesyddol a'u nodweddion penodol yn cael eu cynnal a'u gwella.
Bioamrywiaeth	Cynnal a gwella amrywiaeth a digonedd o rywogaethau brodorol yn ardal y cynllun
Dŵr	Atal llygredd o'r holl ddyfroedd, gan gynnwys dŵr wyneb a dŵr daear, a sicrhau bod datblygiad yn ystyried yr angen am ddefnyddio dŵr yn effeithlon, rhaid hefyd lleoli datblygiadau fel nad ydynt yn cynyddu'r perygl o lifogydd neu'r perygl yn sgil llifogydd.
Aer	Lleihau pob math o lygredd aer yn lleol a gwella'r amgylchedd yn fyd-eang.
Arallgyfeirio Economaidd	Annog arallgyfeirio'r sylfaen economaidd mewn ardaloedd gwledig a threfol.
Creu Cyfoeth	Pwysleisio a chynyddu ffactorau sy'n ffafriol i greu cyfoeth ac atyniad i fuddsoddwyr

Mae'r broses SA/SEA ar y gweill a bydd yn datblygu ar yr un pryd â'r Cynllun Newydd gydag ymgynghori yn digwydd ar bob cam.

Mae'r tablau isod yn amlygu ffynonellau data gwaelodlin ar gyfer Cwmpasu SA:

<p>Allryiadau Nwyon Tŷ Gwydr: Mae ystadegau 2015 gan InfoBase Cymru yn dangos bod cyfanswm yr allyriadau nwyon tŷ gwydr o fewn CBSC (4.9) yn dangos bod lefelau CO2 fesul preswlydd (tunnell fetrig) islaw cyfartaledd Cymru (8.0) yn 2016. Er bod hyn yn gadarnhaol, mae angen gwneud gostyngiadau parhaus yn lefel yr allyriadau nwyon tŷ gwydr.</p> <p>Darparodd CBSC 2.7% o greadigaeth ynni carbon isel ar gyfer Cymru yn 2015. Fodd bynnag, gellir gwella hyn trwy</p>	<p>Oherwydd natur wledig rhannau o ardal CBSC, mae angen lliniaru allyriadau nwy tŷ gwydr o gludiant nwyddau trwm gwledig, gyda datblygiadau lleol yn cael eu ffafrio mewn lleoliadau mwy hygyrch i liniaru effeithiau newid hinsawdd.</p>	<p>Dylai unrhyw CDLI newydd sy'n deillio o'r Adolygiad CDLI hwn osod polisiâu, cynigion a chanllawiau i gefnogi'r trosglwyddiad i economi carbon isel. Dylai hyn gynnwys darparu fframwaith polisi cefnogol ar gyfer creu ynni adnewyddadwy a charbon isel mewn lleoliadau priodol. Dylai'r CDLI newydd hefyd gynnwys polisiâu i annog dyluniad carbon isel a dylai osod strategaeth cludiant gynaliadwy sy'n cyfalafu ar yr isadeiledd rheilffyrdd a phorthladdoedd presennol yn ardal CBSC i gyfrannu at ddigarbonateiddio'r sector cludiant.</p>	<p>Dylai'r Fframwaith AG gynnwys amcanion yn ymwneud â defnyddio ynni, effeithlonrwydd adnoddau, cludiant cynaliadwy, allyriadau nwyon tŷ gwydr a lliniaru newid mewn hinsawdd.</p>
---	--	---	---

greu capasiti adnewyddadwy pellach i'r dyfodol.			
---	--	--	--

<p>Effeithiau Newid yn yr Hinsawdd: Mae ymchwil i newid yn yr hinsawdd yn rhagfynegi cynnydd yn nifrifoldeb ac amledd digwyddiadau sy'n gysylltiedig â glaw. Felly mae llifogydd o afonydd, carthffosiaeth a dŵr wyneb yn debygol o gynyddu yn ardal CBSC drwyddi draw yn y dyfodol. Hefyd disgwylir i CBSC fod yn fwy agored i niwed mewn perthynas â llifogydd llanwol wrth i lefel y môr godi.</p> <p>Bu i adroddiad Foresight ar Llifogydd yn y Dyfodol awgrymu y bydd y niwed economaidd blynyddol yng Nghymru yn codi o £70 miliwn yn 2004 i £1,235 miliwn yn y 2080au</p> <p>o dan y senario mwyaf tebygol. Ond, fel y canfu Adroddiad Strern, gall gweithredu nawr leihau cyfanswm y niwed economaidd yn yr hirdymor.</p>	<p>Bydd yr effeithiau a ragfynegir o ganlyniad i newid yn yr hinsawdd hyd at 2050 yn rhoi straen sylweddol ar seilwaith a'r adnoddau sydd ar gael ar draws y DU yn cynnwys yn ardal CBSC a'r effeithiau sy'n gysylltiedig â risg llifogydd.</p>	<p>Dylai unrhyw CDLL fydd yn deillio o'r Adolygiad o'r CDLL yma nodi polisïau, cynigion a chanllawiau sydd yn ymateb i'r effeithiau a ragfynegir o ganlyniad i newid yn yr hinsawdd ac sydd yn caniatáu i gymunedau a busnesau yn ardal CBSC addasu i'r hinsawdd newidiol.</p>	<p>Dylai'r Fframwaith SA gynnwys amcanion mewn perthynas ag addasu i newid yn yr hinsawdd a chydnerthedd asedau amgylcheddol yn ardal CBSC.</p>
--	---	--	---

<p>Isadeiledd Cyfleustodau:</p> <p><u>Ynni'r Haul</u> Roedd 1,272 o brosiectau PV Ynni'r Haul ar y gweill yn ardal CBSC yn 2016 yn cynhyrchu 4,523MWhe o drydan. Yn ogystal, yn yr un flwyddyn, cynhyrchodd 256 o brosiectau Solar Thermol 587MWhth o wres.</p> <p><u>Ffermydd Gwynt</u> Roedd 36 o brosiectau PV Ynni'r Haul ar y gweill yn ardal CBSC yn 2016 yn cynhyrchu 46,093MWhe o drydan. Ar y llaw arall, roedd gan CBSC 0 prosiect gwynt ar y môr ar hyd ei arfordir gogleddol.</p>	<p>Mae angen datgarboneiddio parhaus o'r sector gynhyrchu ynni ar draws Cymru er mwyn cefnogi'r trosglwyddiad i economi rhad-ar-garbon ac i helpu lliniaru yn erbyn newid hinsawdd. Ar yr un pryd, mae angen cymysgedd o ffynonellau cynhyrchu ynni i sicrhau sicrwydd cyflenwad parhaus ac i oresgyn problemau gyda natur ysbeidiol technolegau gwynt a'r haul. Mae grwpiau cymunedol yng Nghonwy ar hyn o bryd yn gymwys i wneud ceisiadau i Gronfa Gymunedol Gwynt y Môr o Fferm Wynt ar y Môr GYM sy'n cynnig £19 i gymunedau yng Nghonwy, Sir Ddinbych a Sir y Fflint. Dylid archwilio buddion cyfranogiad CBSC mewn prosiectau ynni adnewyddadwy yn y dyfodol er mwyn mynd i'r afael â materion amddifadedd o fewn ardal CBSC drwy gyfleoedd ariannu pellach.¹</p>
--	---

5. Canfyddiadau'r Adroddiad Monitro Blynyddol ar y CDLI a Chasgliadau'r Adroddiad Adolygu

Mae pwyslais cryf ar ddiogelu a gwella cymeriad ac ymddangosiad yr arfordir a'r cefn gwlad sydd heb eu datblygu, safleoedd o bwysigrwydd tirwedd/cadwraeth, nodweddion o ddi-ddordeb hanesyddol neu bensaernïol, a sicrhau cadwraeth bioamrywiaeth a rhywogaethau a warchodir. Trwy ddefnyddio'r polisïau gyda'i gilydd maent yn arf i gyflawni hyn wrth atal datblygiad amhriodol.

¹ Cronfa Gymunedol Gwynt y Môr <http://cvsc.org.uk/cy/gwynt-y-mor/>

Serch hynny, mae yna bolisiau yn cefnogi datblygiad ynni adnewyddadwy, ond mae angen rhagor o eglurder a'r bwriad yw fod y fformat yn dilyn yr hyn sydd ym Mholisi Cynllunio Cymru (PPW), yn arbennig o safbwynt targedau, perchnogaeth leol, ymgysylltu â'r gymuned a gwella bioamrywiaeth.

6. **Sail Dystiolaeth CDLI wedi'i Diweddarau**

Bydd diwygiadau yn y meysydd canlynol a allai ddylanwadu ar y dull polisi mewn perthynas ag ynni adnewyddadwy o fewn ardal y cynllun.

- a. **Asesiadau Lletemau Glas**
Bydd hyn yn cael ei ddiwygio a bydd asesiad yn cael ei wneud yn seiliedig ar y safleoedd a gyflwynwyd drwy'r alwad am safleoedd a'i addasrwydd. Bydd yr asesiad hwn yn ddadleuol ac yn cynnwys tir a ddiogelwyd yn flaenorol ond oherwydd y cyfyngiadau a welir mewn ardaloedd eraill, mae'n bosibl y bydd angen rhyddhau tir Lletemau Glas.
- b. **Hierarchaeth Aneddiadau ac Asesiad Ffin Aneddiadau**
Bydd hwn yn cael ei ddiweddarau i ystyried mân newidiadau ac ar gyfer dyraniadau arfaethedig. Nid oes amheuaeth y bydd angen rhai safleoedd tir glas, serch hynny bydd yn rhaid cynnal y broses asesu llawn arnynt.
- c. **Ardaloedd Tirwedd Arbennig**
Bydd angen asesu'r rhain ac efallai y bydd angen rhywfaint o adolygu i ganiatáu ymestyn trefol ond yn bennaf byddant yn cael eu hamddiffyn i ddiogelu'r tirweddau mwyaf gwerthfawr yn ardal y cynllun.
- d. **SA/SEA**
Mae'r SEA yn ceisio barn y Cyrff Ymgynghori SEA ar y fethodoleg arfaethedig a'r asesiad fframwaith ar gyfer SA sy'n cydymffurfio'n gyfreithiol ag Adolygiad CDLI Conwy. Mae'r adroddiad hefyd yn ceisio barn Awdurdodau Ymgynghori SEA ar y penderfyniad sgrinio SEA drafft i fodloni gofynion gweithdrefnol ac i gadarnhau bod angen ymgorffori SEA o fewn yr SA. Mae'r broses SA/SEA yn parhau ac yn gweithredu ar y cyd â'r broses o baratoi'r CDLIN.
- e. **Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd**
Bydd angen diwygio'r adroddiad i asesu effaith ar gynefinoedd o bwysigrwydd Ewropeaidd a bydd yn rhan o Bapur Cefndir i'r CDLI.
- f. **Protocol Perygl Llifogydd ar y Cyd**
Mae'r ddogfen hon yn rhan o brotocol ar y cyd o ran y dull o ddatblygu yn ardal arfordir Dwyreiniol y sir sy'n agored i berygl llifogydd. Bydd yn cael ei diwygio fel rhan o'r Cynllun Newydd i archwilio'r posibilrwydd o ddatblygu yn yr ardal a effeithir arni.
- g. **Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol**
Mae hyn yn cael ei fonitro'n annibynnol ond yn cynnwys targedau mae'r CDLI yn helpu eu diwallu. Mae'r AMR parhaus yn nodi cynnydd.
- h. **AMR ac Adolygiad o'r CDLI**
Mae hyn wedi ei gyflawni bedair gwaith ers mabwysiadu'r CDLI. Bydd argymhellion ohono yn cael eu hasesu a bydd polisiau diwygiedig yn cael eu cario ymlaen drwy'r CDLI Newydd.
- i) **Cynlluniau a Strategaethau Cysylltiedig**

Bydd hyn yn tynnu ynghyd y dogfennau polisi cysylltiedig a allai ddylanwadu ar ddarparu maes testun yn y dyfodol. Mae posibilrwydd o wella'r adran hon o safbwynt ynni adnewyddadwy i gynnig mwy o eglurder amcanion ar y cyd cyn cynlluniau.

- j) Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol
Ar gyfer hyn mae angen cydweithio gydag ecolegydd y sir ac awdurdodau cyfagos i sicrhau y cyflawnir monitro priodol a bod targedau'n cael eu cyflawni.

Mae'r adran Ynni Adnewyddadwy wedi ei gwahanu o'r adran ar yr Amgylchedd Naturiol i sicrhau eglurder.

7. Polisiâu a Chynigion Defnydd Tir Posibl

Ystyrir bod y polisiâu'n cynorthwyo i gyflawni Amcanion Strategol SO11, SO12 a SO14 wrth hyrwyddo lleihau'r defnydd o ynni trwy leoli a dylunio adeiladau yn ofalus a hyrwyddo datblygiadau ynni adnewyddadwy lle eu bod yn hyfyw yn economaidd ac yn dderbyniol yn amgylcheddol ac yn gymdeithasol.

Mae pwyslais cryf ar ddiogelu a gwella cymeriad ac ymddangosiad yr arfordir a'r cefn gwlad sydd heb eu datblygu, safleoedd o bwysigrwydd tirwedd / cadwraeth, nodweddion o ddiddordeb hanesyddol neu bensaernïol, a sicrhau cadwraeth bioamrywiaeth a rhywogaethau a warchodir. Trwy ddefnyddio'r polisiâu gyda'i gilydd maent yn arf i gyflawni hyn wrth atal datblygiad amhriodol.

Mae dosbarthiad tir amaethyddol yn faes lle bydd angen cwrmpas polisi ehangach a chanllawiau drwy'r adolygiad.

Gellir gwneud mwy i hyrwyddo defnydd darbodus o adnoddau trwy leihau gwastraff a chynorthwyo i ddarparu rhwydwaith integredig o gyfleusterau rheoli gwastraff sy'n cyfateb ag anghenion yr ardal a hierarchaeth gwastraff. Fodd bynnag, mae llawer yn dibynnu ar y datblygwr a bydd yn mynd tu hwnt i ganllawiau cenedlaethol neu ranbarthol.

8. Yr Angen am Sail Dystiolaeth Bellach

Nid oes unrhyw bryderon ynghylch gweithrediad yr amcanion strategol, serch hynny, mae angen rhagor o eglurder mewn perthynas â gosod targedau yn unol â chanllawiau cenedlaethol ac amlygu buddion traws-strategaeth. Fel y nodwyd uchod, bydd angen diwygio NTE/7 i roi eglurhad o'r materion ynghylch cymesuredd. Nid yw'r naill na'r llall yn rhan fawr o'r cynllun na'r strategaeth, ond bydd y ddau yn ychwanegu mwy o eglurder i ddefnyddwyr y CDLI Newydd.

Materion a phroblemau allweddol

Anfonodd Llywodraeth Cymru lythyr at awdurdodau cynllunio lleol yn 2015 yn amlinellu disgwyliadau'r Gweinidog Adnoddau Naturiol ar gyfer polisiâu ynni mewn CDLIau. Cyhoeddwyd "Canllaw ymarferol: Cynllunio ar gyfer ynni adnewyddadwy a charbon isel - pecyn gwaith ar gyfer cynllunwyr" yn 2015 ac mae CBSC wedi bod yn gweithio ochr yn ochr ag ymgynghorwyr i gynnal Asesiad Ynni Adnewyddadwy yn ardal y cynllun ac i gyflwyno polisiâu i sicrhau bod Ynni Adnewyddadwy'n integredig o gam cynnar yn y broses gynllunio. Yn arbennig, gofyniad Llywodraeth Cymru ar gyfer polisiâu gofodol i adlewyrchu dyheadau Ynni Adnewyddadwy a'i bryder nad oedd awdurdodau lleol wedi bod yn gweithredu'r gofynion hyn yn llawn yn eu CDLIau.

Nid oedd y CDLI cyfredol a fabwysiadwy wedi'i ddylanwadu gan y polisiau ynni cyfredol ym Mholisi Cynllunio Cymru gan fod y gofynion wedi'u nodi ychydig ar ôl i'r CDLI gael ei gyflwyno i'w archwilio. Mae Polisi Cynllunio Cymru'n datgan y dylai awdurdodau cynllunio lleol hwyluso datblygiad pob ffurf o ynni adnewyddadwy a charbon isel drwy ystyried y cyfraniad y gall eu hardal ei wneud a chreu polisiau CDLI sy'n galluogi bod y cyfraniad hwn yn cael ei gyflawni. Mae hefyd yn awgrymu bod penderfyniadau rheoli datblygiadau'n gyson â rhwymedigaethau newid hinsawdd rhyngwladol a chenedlaethol.

	Materion a phroblemau allweddol	Ffynhonnell
1.	Mae polisi am reoli ac asesu datblygiad tyrbinau gwynt wedi'i ddefnyddio'n dda, fodd bynnag, mae angen ei ddiwygio drwy'r broses adolygu CDLI. Nid oedd modd goresgyn y mater hwn o ddiffinio 'ynni cyfatebol' ac 'ynni pennaf' fel rhan o'r CCA gan ei fod yn newid hanfodol y polisi. Mae'n amlwg bod newidiadau sylweddol wedi digwydd i gyd-destun ynni adnewyddadwy a charbon isel ers mabwysiadu'r CDLI. Bydd hwn yn fater allweddol ar gyfer y CDLI newydd a rhagwelir newidiadau polisi.	AMR/ Adroddiad Adolygu
2.	Dylai Asesiadau Ynni Adnewyddadwy (REA) lywio polisiau, meysydd chwilio a dyraniadau sy'n arwain cynlluniau ynni adnewyddadwy graddfa awdurdod lleol (5MW – 25MW) neu dechnolegau carbon isel eraill i'r lleoliadau mwyaf addas. Mae'n egluro ei bod yn hanfodol i'r system gynllunio nodi a diogelu ardaloedd gyda photensial cynhyrchu ynni adnewyddadwy am y tymor hir.	AMR/ Adroddiad Adolygu
3.	Y prif sbardun yw cymhelliant cenedlaethol drwy FITs felly mae polisi cynllunio yn fwy o reolaeth dros leoli gan fod Rheoliadau Adeiladu yn pennu safonau isafswm. Mae angen rhagor o ganllawiau cenedlaethol o ran cyflawni targedau lle mae FITs yn cael eu lleihau a lle mae disgwyl y bydd Rheoliadau Adeiladu yn cael eu rhagori arnynt.	AMR/ Adroddiad Adolygu
4.	Mae angen hyrwyddo cynlluniau Cymunedol a DHN a chreu cymhelliant drostynt. Gellid rhoi pwyslais traws-strategaeth mawr gyda chynlluniau cymunedol / dan berchnogaeth gymunedol.	Canllawiau Cenedlaethol

9. Casgliad

Mae'r Papur Testun yn ymdrin â'r materion allweddol a'r meysydd hynny y bydd angen eu newid wrth adolygu'r CDLI. Yn achos 'Mannau Unigryw a Naturiol' a 'Mannau Llawn Cynhyrchiant a Menter' yng Nghonwy, bydd hynny'n cynnwys argymhellion ynghylch gwella a diogelu'r tirlun a bioamrywiaeth, gan ymgorffori canllawiau newydd ar dargedau ynni adnewyddadwy ac ymgysylltu â'r gymuned. Bydd hyn yn golygu gweithio'n unol â'r SA/SEA, HRA a sicrhau cydbwysedd rhwng yr angen am dwf cynaliadwy a dosbarthu safleoedd ar gyfer tai a chyflogaeth, a chael manylion y polisiau hynny y mae angen eu hadolygu yn sgil newidiadau yn y cyd-destun Ewropeaidd/cenedlaethol/lleol. Mae'n amlwg bod newidiadau sylweddol wedi digwydd o ran cyd-destun ynni adnewyddadwy a charbon isel ers mabwysiadu'r CDLI ac mae sawl newid yn cael eu rhagweld ar gyfer CDLI Newydd.

Atodiad 1: Polisiâu presennol i'w hadolygu.

POLISI NTE/6 - TECHNOLEGAU ADNEWYDDADWY AC EFFEITHLONRWYDD YNNI MEWN DATBLYGIADAU NEWYDD

Mae cadwraeth a defnydd effeithiol o adnoddau naturiol yn hanfodol i ansawdd bywyd cyffredinol o fewn Ardal y Cynllun a chefnogi amcanion cynaliadwyedd cymdeithasol ac economaidd ehangach. Bydd y Cyngor yn:

- a) Hyrwyddo lefelau uchel o effeithlonrwydd ynni drwy weithredu technegau dylunio ac adeiladu cynaliadwy ym mhob datblygiad preswyl newydd (fel yr amlinellir ym Mholisi Strategol HOU/1 – ‘Diwallu’r Angen o ran Tai’) a datblygiadau nad ydynt yn rhai preswyl, yn unol ag Egwyddorion Datblygu a pholisiâu eraill cysylltiedig o fewn y Cynllun;
- b) Hyrwyddo ffynonellau ynni adnewyddadwy o fewn cynigion datblygu sy’n cefnogi cynhyrchiant ynni o ffynonellau biomas, arfor, gwastraff, yr haul a’r gwynt, gan gynnwys cynhyrchu micro lle mae hyn yn berthnasol, o safbwynt effaith ar ansawdd bywyd, amwynder, tirlun, hyfywedd a bioamrywiaeth yn unol â Pholisiâu DP/6 a NTE/7 – ‘Datblygiad Tyrbinau Gwynt ar y Tir’,
- c) Sicrhau bod pob datblygiad newydd yn ymgorffori egwyddorion dylunio cynaliadwy fel: cynllun priodol, crynswth, gogwydd, defnydd o adnoddau, cynaeafu dŵr glaw, effeithlonrwydd ynni, draenio cynaliadwy, ac ardaloedd ailgylchu gwastraff / storio yn unol â’r Polisi Egwyddor Datblygu ac NTE/8 – ‘Systemau Draenio Cynaliadwy’ NTE/9 – ‘Systemau Draenio Dŵr Budr’ ac NTE/8 – ‘Cadwraeth Dŵr’.
- d) Cefnogi cynigion sy’n lleihau’r defnydd o ddeunyddiau newydd wrth adeiladu, yn defnyddio deunyddiau a ailgylchwyd ac yn cynyddu cyfleoedd i aildefnyddio deunyddiau yn ddiweddarach yn unol â’r Egwyddorion Datblygu a Pholisi Strategol MWS/1 – ‘Mwynau a Gwastraff’.

POLISI NTE/7 - DATBLYGIAD TYRBINAU GWYNT AR Y TIR

1. Bydd datblygu ffermydd gwynt mawr neu rhai ar raddfa fawr iawn (dros 25MW) wedi ei grynhoi o fewn SSA Clocaenog yn unol â Pholisi DP/6 a bydd yn destun Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol boddhaol. Bydd disgwyl i gynigion:
 - a) Arddangos mesurau ar gyfer diogelu, adferiad a gwella cynefin a rhywogaethau a chydymffurfio â’r egwyddorion sydd wedi eu cynnwys yn Natganiad Egwyddorion Creu Prif Gynlluniau Amgylcheddol (SEMP) Clocaenog;
 - b) Sicrhau bod holl fanylion datblygiad atodol cysylltiol yn cael eu cyflwyno gyda’r Cais Cynllunio fel rhan ganolog o’r cynllun;

- c) Sicrhau bod effeithiau cronol posibl cymunedau, tirlun a'r amgylchedd cyfagos yn cael eu hystyried yn dderbyniol. Lle ystyrir bod datblygiad fferm wynt yn cael effaith gronol annerbyniol, bydd yn cael ei wrthod.
 - d) Arddangos nad fydd y datblygiad yn arwain at lefelau sŵn neu cysgodion symudol a fyddai'n niweidiol i amwynder preswyl yr ardal gyfagos.
- 2 Tu allan i SSA Clocaenog, bydd datblygiad ffermydd gwynt graddfa ganolog dros 5MW ac o dan 25MW ond yn cael eu cymeradwyo dan amgylchiadau eithriadol yng nghydestun y canlynol:
- a) A yw'n dderbyniol o safbwynt polisiau eraill y Cynllun Datblygu Lleol;
 - b) Bod effeithiau cronol posibl ar gymunedau, tirlun a'r amgylchedd cyfagos yn cael eu hystyried yn dderbyniol. Lle ystyrir bod datblygiad fferm wynt yn cael effaith gronol annerbyniol, bydd yn cael ei wrthod.
 - c) Ni fydd y datblygiad yn cynhyrchu lefelau sŵn na chysgodion symudol a fyddai'n annerbyniol o niweidiol i'r amwynder a gaiff ei fwynhau gan drigolion cyfagos neu ddefnyddwyr hawliau tramwy cyhoeddus neu gyfleusterau neu ardaloedd hamdden eraill;
 - d) Dylai Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol foddhaol gynnig mesurau ar gyfer diogelu, adfer a gwella cynefin a bioamrywiaeth;
 - e) Lle bo modd, mae tyrbinau wedi eu lleoli ddim llai na 500 metr oddi wrth annedd heb ei feddiannu neu adeilad arall sy'n sensitif o ran sŵn;
 - f) O fewn SLAs bydd cynlluniau tyrbinau gwynt o raddfa ganolog neu fwy o faint yn cael eu gwrthod;
 - g) Ystyrir amgylchiadau eithriadol lle mae angen o'r pwys mwyaf neu fater o ran capasiti nad ydynt yn cael eu diwallu o fewn yr SSA.
3. Bydd datblygiadau tyrbinau gwynt micro ac ar raddfa fechan (5MW a llai) ond yn cael eu cefnogi lle:
- a) Ei fod o raddfa gymesur o safbwynt cynhyrchiant ynni trechaf i gyflenwi'r adeilad(au) y mae'n eu gwasanaethu'n uniongyrchol;
 - b) Nid yw'n peryglu gallu'r SSA i gyflawni'r targed cynhyrchiant ynni a ragwelir ar ei gyfer;
 - c) Mae meini prawf 2 a) – f) yn cael eu cyflawni a lle bo hynny'n briodol, fod Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb wedi'i chyflwyno;
 - d) Ni fydd tyrbinau gwynt yn cael eu caniatáu o fewn SLAs oni bai eu bod yn gwasanaethu annedd neu glwstwr o anheddau ar raddfa micro.